

Llengua catalana

Sèrie 2

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE PUNTUACIÓ
I CORRECCIÓ**

INSTRUCCIONS

- Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,1 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1, 2.1 i 2.2. Els errors dels exercicis 2.3, 2.4 i 3 («Expressió escrita») ja es tindran en compte en puntuar-los.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

El difícil futur de la ruta de l'Àrtic

5 Territori de ningú però desitjat per tothom, el pol Nord sembla que cotitza a l'alça, i és que el desgel de la zona més septentrional de la Terra està oferint interessants alternatives a la navegació intercontinental: l'escalfament global ha propiciat en només quatre dècades la fosa accelerada del 40% de la capa de gel de l'Àrtic; per tant, en gran mesura, hi desapareixen les plaques de gel que, fins ara, impedièn el trànsit marítim en aigües polars. En aquest sentit, i com a conseqüència directa del desglaç, l'obertura d'altres vies de navegació al cercle polar àrtic, fins fa poc impenetrables, provoca que els estats adjacents pugnin pel domini de la tan preuada zona de pas: l'anomenada ruta del mar del Nord.

10 Aquesta ruta alternativa marítima i comercial desperta tant d'interès per l'estalvi en temps invertit, en la distància recorreguda i en el fuel consumit: quan estigui consolidada, significarà un estalvi econòmic del 25% dels costos per als vaixells portacontenidors que hi transitin. Això sense comptar el que comporta eludir el peatge del canal de Suez.

15 Actualment, però, la realitat evidencia que la ruta només és transitable quatre mesos a l'any, els de més desgel: el temps idoni per realitzar la travessia és entre juliol i octubre, especialment el setembre. De tota manera, els científics preveuen que, si es mantenen els nivells de desglaç actual, en poc temps s'hi podrà navegar fins a un total de vuit mesos a l'any.

20 Tanmateix, malgrat les expectatives que les grans navilieres internacionals dipositen en aquestes prometedores rutes polars, els riscos que comporten són patents i diversos, entre els quals hi ha la variabilitat de la zona a causa de les condicions meteorològiques i també la inestabilitat de les plaques de gel, el moviment continuat de les quals accentua el risc de col·lisió. De fet, les naus que facin la travessia hauran de comptar amb el suport de vaixells trencaglaç per garantir la seguretat tant de les mercaderies com de la tripulació, de manera que el viatge s'encareix.

25 A més, a les cartes de navegació no apareix el que s'amaga sota la primera capa de gel, la qual cosa fa inviable la navegació polar. I cal recordar que les escoles de nàutica no ofereixen cap formació específica per a la navegació polar; per tant, els comandants navals no disposen de les nocions necessàries. Precisament la possibilitat d'un enfonsament és un dels riscos més elevats que implica el recorregut comercial pel mar del Nord, atès que la zona de l'Àrtic no disposa de gaires ports de refugi, ja que els que hi existeixen són principalment pesquers.

30 Si la ruta és beneficiosa, caldrà plantejar-la només per unir directament els ports de la Rússia oriental amb Europa, principalment el de Rotterdam, ja que aturar-se a mitja travessia per carregar i descarregar no és una opció factible. L'escassa població i les quasi inexistentes infraestructures portuàries fan poc atractiva per al comerç internacional de contenidors la ruta del mar del Nord; les rutes àrtiques queden massa lluny de les grans zones de comerç internacionals, si es comparen amb les dues vies convencionals: el canal de Panamà i el canal de Suez. En aquest sentit, els experts dubten que els nous itineraris puguin arribar a substituir els tradicionals.

35 En qualsevol cas, l'impacte nociu que la iniciativa de navegació àrtica tindrà en la zona, hàbitat de milers d'espècies animals, és indiscutible, perquè perilla la vida de la fauna marina, sobretot dels cetacis. Per això, es reclama a les administracions la protecció del pol Nord a través d'una normativa legal, com ja s'ha fet amb l'Antàrtida. I és que no s'ha d'oblidar que la ruta que s'explorarà és conseqüència del canvi climàtic i, per tant, va a càrrec del futur de la Terra.

Adaptació feta a partir del text de
Ruth PÉREZ CASTRO. *Ara* (11 setembre 2019)

<https://www.ara.cat/economia/dificil-futur-ruta-Artic_0_2076392429.html>

1. Comprensió del text i expressió

[3,5 punts en total]

1.1. Resumiu les idees principals exposades al text. El resum ha de tenir entre cent i cent vint-i-cinc paraules.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum ben fet hauria de contenir aquestes idees essencials:

- Amb l'escalfament global, desapareix el gel de l'Àrtic i es poden obrir noves rutes de navegació.
- Aquest fet pot comportar un gran estalvi per als vaixells.
- Tanmateix, aquesta ruta no és transitable durant tot l'any.
- A més, hi ha riscos per als vaixells a causa de la meteorologia i el moviment de les plaques de gel.
- Hi ha altres problemes: no es coneix què hi ha sota la capa de gel, els navegants no tenen formació específica, no hi ha ports de refugi, és una ruta allunyada de les grans zones de comerç internacional...
- Cal regular aquesta nova ruta pels perills que suposa per a certes espècies animals.

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull cinc o sis de les idees essencials del text d'una manera clara, ordenada i precisa 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues o tres de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també atenent la qualitat del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25 punts.

1.2. Expliqueu per què la nova ruta de l'Àrtic podria suposar per als vaixells portacontenidors un elevat estalvi econòmic.

[1 punt]

L'estalvi econòmic s'explica perquè els vaixells portacontenidors invertirien menys temps en la navegació al seu destí («estalvi en temps invertit»), haurien de recórrer menys distància (estalvi en «la distància recorreguda») i, per tant, gastarien menys combustible (estalvi en «el fuel consumit»). A més, no caldria pagar el peatge que es cobra per passar pel canal de Suez.

S'ha de corregir la resposta tenint en compte la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid	0,25 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

1.3. Expliqueu què vol dir l'autor del text quan fa referència a «les expectatives que les grans navilieres internacionals dipositen en aquestes prometedores rutes polars» (línies 21 i 22).

[1 punt]

L'autor es refereix al fet que les grans companyies navilieres confien que les rutes que es puguin obrir a l'Àrtic en un futur permetrien de reduir els costos de navegació dels seus vaixells, de manera que en sortirien molt beneficiades.

S'ha de corregir la resposta tenint en compte la qualitat global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid	0,25 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

2. Reflexió lingüística

[3,5 punts en total]

2.1 Escriviu l'antecedent dels pronoms següents, que trobareu subratllats en el text; és a dir, indiqueu a què es refereixen en aquest text en concret.

[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

- a) «hi» (línia 6): **Àrtic / pol Nord / zona més septentrional de la Terra**
- b) «(de) les quals» (línia 24): **plaques / les plaques de gel**
- c) «la qual cosa» (línia 29): **a les cartes de navegació no apareix el que s'amaga sota la primera capa de gel**
- d) «-la» (línia 35): **la ruta**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.2. Escriviu el subjecte gramatical que tenen en el text les formes verbals següents, que hi apareixen subratllades.

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

- a) «desapareixen» (línia 6): **plaques / les plaques (de gel)**
- b) «és» (línia 16): **la ruta**
- c) «perilla» (línia 44): **vida / la vida (de la fauna marina)**

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts.

2.3. Completeu les frases següents amb un substantiu derivat del mot que hi ha entre parèntesis i que s'ajusti al context de la frase, tal com es fa al model.

[0,75 punts: 0,25 punts per cada apartat]

Model: La nova ruta és molt interessant (INTERESSAR) per als grans vaixells.

- a) A causa del moviment de la placa de gel, el vaixell va haver de maniobrar amb molta brusquedat (BRUSC).
- b) El capità del portacontenidors ja va preveure que els núvols anunciaven que hi hauria un gran aiguat (AIGUA).
- c) L'acord que han signat serà molt avantatjós (AVANTATGE) per a les navilieres.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

2.4. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa al model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[1 punt: 0,25 punts per cada apartat]

Model: El mariner del vaixell sol·licitava que el capità li deixés (DEIXAR) fer la primera guàrdia.

- a) El que necessitem és que vosaltres ens indiqueu (INDICAR) la millor ruta per arribar al nostre destí.
- b) En el proper viatge els oficials noruecs traduiran (TRADUIR, futur) als seus companys les ordres del nou capità.
- c) Si el temps ho permetés, nosaltres trauríem (TREURE) la càrrega de la bodega amb les grues.
- d) Diversos grups ecologistes han combatut (COMBATRE, participi) contra grans grups empresarials per tal d'evitar la navegació per l'Àrtic.

Valoreu cada resposta correcta amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

3. Expressió escrita

[3 punts]

Redacteu un text d'unes cent paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

- A. Escriviu un text sobre el mitjà de transport que, segons la vostra opinió, és més respectuós amb el medi ambient.
- B. Expliqueu a què us agradaria de dedicar-vos professionalment en un futur i per què.

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada a cadascun dels apartats que indiquem a continuació, però també s'ha de tenir en compte la qualitat global, a partir de la qual es pot arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntua d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

- Selecció i ordenació correctes de la informació 0,5 punts
 Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació 0,25 punts
 Text desordenat i confús 0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

- 0-2 errors 0,75 punts
 3-5 errors 0,5 punts
 5-6 errors 0,25 punts
 Més de 6 errors 0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

- 0-2 errors 1 punt
 3-4 errors 0,8 punts
 5-6 errors 0,6 punts
 7-8 errors 0,4 punts
 9-10 errors 0,2 punts
 Més de 10 errors 0 punts

d) Variació

- El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admet alguna deficiència lleu 0,25 punts
 El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint 0 punts

e) Registre

- La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admet algun error lleu 0,25 punts
 El text conté uns quants errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat 0 punts

f) Disposició

- El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible 0,25 punts
 Hi manca algun dels elements anteriors 0 punts

